Openbaarheid van bestuur is geen hinderpaal, maar een fundament van democratie, rechtsstaat en milieubescherming

Nieuws donderdag 26 november 2026

Middenveldorganisaties vragen Vlaamse Regering om niet door te zetten met het doofpotdecreet

Op initiatief van ACOD Lokale en Regionale Besturen en de Bond Beter Leefmilieu heeft een brede coalitie van vakbonden en milieuorganisaties de Vlaamse Regering aangeschreven met de vraag om de openbaarheid van bestuur en de bescherming van klokkenluiders niet terug te schroeven.

De Vlaamse regering gaf in juli een tweede principiële goedkeuring aan een wijziging van het Bestuursdecreet. Binnenkort buigt zij zich over het advies van de Raad van State, waarna het dossier opnieuw op de agenda van de Vlaamse regering zal komen voor een definitieve goedkeuring.

Er worden nieuwe uitzonderingen ingevoerd op de openbaarheid van bestuur. Daardoor zouden documenten uit klokkenluidersdossiers, audits en handhavingsprocedures veel moeilijker toegankelijk worden, zelfs nadat onderzoeken werden afgerond. Bovendien zouden die beperkingen ook worden uitgebreid naar milieu-informatie.

Dit gaat veel verder dan een technische aanpassing aan de klokkenluidersregeling. De voorgestelde wijzigingen raken aan fundamentele democratische rechten en dreigen belangrijke vormen van publieke controle onmogelijk te maken.

Gert Vlasselaer, federaal secretaris **ACOD Lokale en Regionale Besturen**: "Openbaarheid van bestuur is een grondrecht en een essentiële voorwaarde voor een gezonde democratie. Gemeenteraadsleden, journalisten, vakbonden, burgerorganisaties en burgers moeten kunnen controleren hoe overheden omgaan met meldingen van mistoestanden door onder andere klokkenluiders. Wanneer audit- en handhavingsdossiers achter gesloten deuren verdwijnen, wordt die democratische controle uitgehold."
De voorgestelde uitzonderingsgronden dragen niet bij aan een betere bescherming van klokkenluiders, maar creëren net bijkomende mogelijkheden om dossiers aan publieke controle te onttrekken. Op die manier zullen klokkenluiders net minder beschermd zijn.

Nathalie Hiel, nationaal secretaris **ACV Openbare Diensten**: “De identiteit van de melders moet beschermd worden. Daarover bestaat geen discussie. Voor die bescherming bestaan vandaag al de nodige instrumenten, zoals vertrouwelijkheid van meldingen, bescherming van persoonsgegevens en het afschermen of onleesbaar maken van gevoelige informatie.”
Bijzondere bezorgdheid bestaat over de uitbreiding van de uitzonderingsgronden naar milieu-informatie. Net voor milieu-aangelegenheden gelden internationaal en Europees strengere regels inzake openbaarheid, omdat milieubeslissingen directe gevolgen hebben voor onze gezondheid en die van de leefomgeving.

Benjamin Clarysse, algemeen directeur **Bond Beter Leefmilieu**: “Wanneer informatie over vervuiling, bodemproblemen, illegale lozingen of falende handhaving aan het publieke oog wordt onttrokken, betalen mens en milieu daar de prijs voor. Toegang tot milieu-informatie is geen administratieve formaliteit, maar een essentieel democratisch recht dat burgers in staat stelt hun leefomgeving te beschermen.”

De middenveldorganisaties vragen aan de Vlaamse Regering om de artikelen 2, 3 en 4 uit het ontwerpdecreet te schrappen en het grondrecht op openbaarheid van bestuur volledig te behouden.

Perscontacten:

- Gert Vlasselaer, federaal secretaris ACOD LRB, gert.vlasselaer@cgspacod.be, 0478 66 41 18
- Nathalie Hiel, nationaal secretaris ACV Openbare Diensten, nathalie.hiel@acv-csc.be, 0479 20 84 05
- Benjamin Clarysse, algemeen directeur Bond Beter Leefmilieu, benjamin.clarysse@bblv.be

20261126 brief aan de Vlaamse Regering inzake wijziging van het Bestuursdecreet 7 december 2018 wat betreft klokkenluiders.pdf

Ondertekenaars van de brief aan de regering:

Gert Vlasselaer, federaal secretaris ACOD Lokale en Regionale Besturen
Dries Goedertier, voorzitter ACOD Lokale en Regionale Besturen
Benjamin Clarysse, algemeen directeur Bond Beter Leefmilieu
Nathalie Hiel, nationaal secretaris ACV Openbare Diensten
Bjorn Vertenten, voorzitter Regio Vlaanderen VSOA Lokale en Regionale Besturen
Miranda Ulens algemeen secretaris Vlaams ABVV
Uwe Rochus, voorzitter ACOD – Algemene Centrale der Openbare Diensten
Ilse Heylen, voorzitter ACV Openbare Diensten
Joeri Thijs, campagneverantwoordelijke Greenpeace
Dries Verhaeghe, directeur Dryade vzw